

turde være et stort Spørgsmaal. Det vilde ikke bidrage til disse Menneskers Lykke og Gavn, og det er dog det, det kommer an paa. Man skal ikke stille Skolen og Undervisningen op som noget, der har Gyldighed i sig selv; den har kun Gyldighed i samme Grad, som den tilfører det aandelige Menneskeliv: Næring, Lys og Varme; ellers ikke. Man skal dog virkelig tage sig i Agt for, hvad man foreslaar. Tænk, om Ungdommen paa Landet skal anvende 3 Aftener om Ugen til tvungne Aftenstoler, 2 til frivillig Gymnastik, 1 til Haandgærningsstolen, om Søndagen atter til Gymnastik og om Aftenen til festsabelig Sammenkomst eller Dans. Vil man da ganske ubelægge den fagre Ungdomstid, hvis Særkende er, at den lever indadvendt i Tanke og Drøm, vil man sprænge Hjemmene, hvor Folkelivet skal slaa sine dybeste Rødder og Livets Kræfter gro?

I § 5 foreslaas en Forøgelse af Undervisningstiden. Jeg vil sige, at for saa vidt Forøgelsen af Undervisningstiden gaar ud paa at udstrække de Dage, hvori der om Sommeren skal undervises, til ogsaa at medtage Lørdagen, har jeg ikke noget derimod, thi det kan være meget heldigt. Men at den daglige Undervisningstid skulde forøges, har jeg særdeles meget imod. Hvad tro de, mine Herrer, at Smaa børns aandelige Evner ere til, naar de paa en varm Sommerdag fra Kl. 8—11 om Formiddagen have siddet paa de haarde Skolebænke og derefter have tumlet sig et Par Timer i Middagsstunden og løbet sig trætte eller siddet og døset i Styggen — eller paa en kold Winterdag, hvor Stjerne hængende ned over Hovedet paa os til Klokken 9, og hvor Tusmørket vælder ind allerede Kl. 3? Man behøver ikke at være pedagogisk eller videnskabelig dannet, for med sin jævne Fornuft at skønne, at er der noget, vi skulle værne om, er det Børnenes Friskhed og Modtagelighed, og hellere end at forøge Undervisningstiden skulle de Herrer Lærere gøre Undervisningen mere intensiv — og det kunde gøres. — Lad mig, inden jeg forlader dette Spørgsmaal, sige, at det aldeles ikke er noget Generalpunkt; vi kunne forhandle om det og komme hinanden i Møde, det er ikke den Slags Spørgsmaal, hvorfra man ikke kan vige.

I § 2 omtales Børneantallet, og jeg mener, det er rigtigt, at det Antal Børn, som samtidig maa undervises i een Klasse, skal sættes ned. Om det netop skal gaa helt ned til 35, skal jeg ikke udtale mig bestemt om; jeg er tilbøjelig til at tro, at den Tanke, som er udtalt af de ærede Medlemmer for Odense Amts 6te Valgkreds (M. Nielsen) og 4de Valgkreds (Berntsen), om at sætte Tallet

til 40, kunde være mere passende. Jeg frygter for, at naar man lige straks sætter det til 35, vil det være en for byrdefuld Forandring for Kommunerne og bringe stor Forstyrrelse ind i alle vore Skoleforhold. Men som sagt, det Spørgsmaal kommer man let over, naar man kun fra alle Sider er enig om, at den Vej skal man fremad. Endelig kommer jeg til § 4, som for mig er den vigtigste, og som interesserer mig mest. Den vedrører Forøgelsen af Lærefagene. Jeg er i Hovedsagen fuldkommen enig med det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (S. C. Christensen) i, hvad han udtalte om vor Almue-skoles hele Karakter og Indretning. Den bør være enkel og ikke overfyldt med Undervisningsfag. Det er rigtigt, at en vis Enkeltbed, Stimpelbed og Afsluttethed alle Tider vil passe den bedst. Her gælder det gamle Ord: Ikke mangt, men meget. Men ikke desto mindre glæder jeg mig særdeles meget over, at der her er foreslaaet, at Geografi og Historie og Naturkundskab skulle optages som lobbestemte eller som man kalder det med et skrækeligt Udtryk: obligatoriske Fag. Saaledes som Forordningen er angivet i Motiverne til § 4 med Hensyn til Naturfagene, mener jeg, det er rigtigt og godt, at dette Fag bliver optaget. Der fordrer nemlig der ikke andet, end at Læreren skal bibringe Eleverne de almindelige Forestillinger fra Plante- og Dyreriget's Verden samt give dem et Begreb om Naturens Kræfter og Love. Det er højst tidsvarende. Jeg ved, at i Barnealderen opkommer der Spørgsmaal hos Børnene om den dem omgivende Natur. De spørge f. Eks. om, hvorledes Dampen kan trække Toget, og hvorfor Rugmarken damper i Juni, og hvis de ikke i rette Tid faa Svar paa deres Spørgsmaal, er den Tid ikke fjern, da de ikke spørge mere. Men Grunden til, at jeg er saa glad ved, at dette Fag er opført som lobbestemt, er den, at derved befræs de danske Timer for en Tynge, som hidtil har hvilet paa dem. Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem fra Ringkøbing deri, at Mødermaalet, „Dans?“, som man kalder det, burde være Hovedfaget i Folkestolen. Det er muligt, jeg tager fejl, men saa vidt jeg ved, er det første Gang, at Ordet „Dans?“, som Betegnelse for et Fag, en Disciplin, i Skolen bruges i en Lov om Folkestolen. I gamle Dage brugte man Ordet „Læsning“. Men disse to Begreber falde ikke ganske sammen. I Bilag A. til Loven af 1814 kan man se i § 16, at f. Eks. Retskrivning nærmest tænkes henlagt under Faget Skrivning. Det er altsaa af særdeles stor Vigtighed at være paa det rene